

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS	
Predmet Course title	Modeliranje odločitvenih procesov Modelling of Decision Processes

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Poslovna ekonomija in upravljanje Business Economics and Management	Upravljanje z okoljem Environmental Management	2.	3.
		2 nd	3 rd

Vrsta predmeta/Course type	izbirni / elective
----------------------------	--------------------

Univerzitetna koda predmeta/University course code	3_PEU_IP_UN7_UO
--	-----------------

Predavanja Lectures	Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	10				425	15

Nosilec predmeta/Lecturer:	prof. dr. Marko Bohanec
----------------------------	-------------------------

Jeziki/ Languages:	Predavanja/Lectures: slovenski/Slovenian
	Vaje/Tutorial: slovenski/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:
<ul style="list-style-type: none"> Pogoj za vključitev v delo je vpis v drugi letnik študijskega programa. Študent mora pred izpitom pripraviti in predstaviti raziskovalno nalogu. 	<ul style="list-style-type: none"> The condition for inclusion is entry in the second year of study. Student has to prepare, present and defend a research paper before the exam.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> <i>Odločanje in odločitveni procesi</i> (odločanje, odločitveni proces, znanstvene discipline, komponente odločanja, človeško in strojno odločanje). <i>Analiza odločitev</i> (strukturirana odločitvena analiza, naloge in faze odločitvenih procesov, odločitveni modeli). <i>Metode in tehnike odločitvenega modeliranja:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Osnovne metode</i> (preferenčne relacije, metode primerjave 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Decision making and decision processes</i> (decision making, decision process, scientific disciplines, components of decision making, human and machine decision making). <i>Decision analysis</i> (structured decision analysis, tasks and stages of decision processes, decision models). <i>Methods and techniques of decision modeling</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Basic methods</i> (preference relations, comparison of

<p>variant in, odločitvene tabele, odločitvena drevesa);</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Verjetnostne metode</i> (Bayesove mreže, diagrami vpliva); - <i>Večkriterijske metode</i> (metode rangiranja – PROMETHEE, ciljne metode – TOPSIS, metode združevanja – MAUT, AHP, kvalitativne metode – DEX, metode na osnovi pravil – DRSA). <ul style="list-style-type: none"> • <i>Pristopi k odločitvenem modeliranju</i> (strojno učenje iz podatkov, ekspertno modeliranje, integracija obeh, metode (de)agregacije – UTA). • <i>Uporaba v praksi</i> (programska oprema za podporo odločitvenega modeliranja, sistemi za podporo pri odločanju, izbrani primeri na področju okoljskega modeliranja). 	<p>alternatives, decision tables, decision trees);</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Probabilistic methods</i> (Bayesian networks, influence diagrams); - <i>Multi-criteria methods</i> (outranking methods – PROMETHEE, goal/aspiration methods – TOPSIS, aggregation methods – MAUT, AHP, qualitative methods – DEX, rule-based methods – DRSA). <ul style="list-style-type: none"> • <i>Decision modeling approaches</i> (machine learning from data, expert modeling, integration of the two, (dis) aggregation methods – UTA). • <i>Practical applications</i> (decision modeling software, decision support systems, selected environmental modeling use cases).
--	--

Temeljna literatura in viri/Readings:

Temeljna literatura/Basic literature

- Bohanec, M. (2012). *Odločanje in modeli*. Ljubljana: DMFA - založništvo, 1. ponatis. ISBN 978-961-212-190-7

Priporočljiva literatura/Recommended literature

- Gregory, R., Failing, L., Harstone, M., Long, G. , McDaniels, T., Ohlson, D. (2012). *Structured Decision Making: A Practical Guide to Environmental Management Choices*. Chichester: John Wiley & Sons. ISBN 978-1-4443-3342-8
- Greco, S., Ehrgott, M., Figueira, J. (2016). *Multiple Criteria Decision Analysis: State of the Art Surveys*. Springer, 2016. ISBN 978-1-4939-3094-4

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva predvsem k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc:

- celovito kritično mišlenje, sposobnost analize, sinteze in predvidevanje rešitev s področja okoljskih, naravoslovnih, ekoloških, pravnih, inovacijskih, ekonomskeh in poslovnih ved ter njihovo interdisciplinarno povezovanje in uporabo,
- poznavanje in uporabo metodologije (metod, postopkov, procesov in tehnologije) za modeliranje odločitev podpora pri odločanju,

Objectives and competences:

The learning unit mainly contributes to the development of the following general and specific competences:

- comprehensive critical thinking, the ability to analyze, synthesize and anticipate solutions in the field of environmental, natural, ecological, legal, innovative, economic and business sciences and their interdisciplinary integration and application,
- knowledge and use of methodology (methods, procedures, processes and technology) for modeling decision support,

<ul style="list-style-type: none"> avtonomnost in odgovornost pri odločjanju, sposobnost za reševanje poslovnih problemov z uporabo znanstvenih metod in postopkov, usposobljenost za evalvacijo kvalitete dela in dosežkov. 	<ul style="list-style-type: none"> autonomy and responsibility in decision-making, ability to solve business problems using scientific methods and procedures, ability to evaluate the quality of work and achievements.
---	---

Predvideni študijski rezultati:

Študent/Studentka:

- pozna koncepte odločanja, odločitvenega procesa ter metod in sistemov za podporo pri odločjanju,
- razume različne odločitvene naloge in vrste odločitvenih problemov,
- razume pristop odločitvene analize in osnovne principe odločitvenega modeliranja,
- razvije veštine, potrebne za samostojen razvoja odločitvenih modelov v različnih odločitvenih situacijah,
- se usposobi za praktično uporabo metod, tehnik in računalniških orodij za podporo pri odločjanju.

Intended learning outcomes:

Students:

- know the concepts of decision making, decision processes and decision support systems,
- understand various decision-making tasks and categories of decision problems,
- understand the approach of decision analysis and basic principles of decision modeling,
- develop skills necessary for autonomous development of decision models in diverse decision situations,
- develop skills for using decision-support methods, techniques and software in practice.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja z aktivno udeležbo študentov (razлага, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov),
- projektni seminar,
- individualne in skupinske konzultacije (diskusija, dodatna razлага, obravnava specifičnih vprašanj),
- usmerjanje, samoopazovanje, samouravnavanje, refleksija, samoocenjevanje.

Learning and teaching methods:

- lectures with active student participation (explanation, discussion, questions, examples, problem solving, field trip),
- project work seminar,
- individual and group consultations (discussion, further explanation, addressing specific issues),
- directing, self-observation, self-regulation, reflection, self-assessment.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %)
Weight (in %)

Assessment:

Načini:

- temeljna ali aplikativna raziskovalna naloga z zagovorom (obseg 30.000 znakov).

100 %

Types:

- fundamental or applicative research paper with defence (30,000 characters).

Ocenjevalna lestvica: uspešno, neuspešno.		Grading scheme: successful, unsuccessful.
--	--	--